

[Gert Petersen]

grund vil et krydsermissilt oprustet Europa også få en ny strategisk rolle, nemlig som gidsel. I tilfælde af krig er krydsermissilerne med deres træfsikkerhed en dødelig fare for modparten. De er samtidig små og overordentlig nemme at camouflere. Derfor vil de tiltrække fjendtlige atombomber, som en magnet tiltrækker jernspåner, og modangrebet må sætte ind meget bredt som et fladegangreb, for ellers kan man ikke ramme dette næsten usynlige krapyl. Resultatet vil da blive, at Europa bliver langt mere sårbart end hidtil og derfor også lettere at manipulere med. Risikoen for præventiv krig – for den sags skyld fra begge sider, for den ene er såmænd ikke så meget bedre end den anden, når det kommer til stykket – risikoen for præventiv krig eller politisk afpresning fra den ene eller anden side bliver endnu større over for os i Europa.

Som de helt sikre virkninger af en positiv NATO-beslutning den 12.-14. december vil jeg pege på følgende: hvis oprustningsplanen bliver besluttet, vil den for det første blive besvaret med tilsvarende skridt fra østlig side – her er det ikke et spørgsmål om, hvad Gromyko siger, her er det et spørgsmål om at bruge sit eget hoved og se på de erfaringer, vi har indhøstet i de forløbne 30 år – så vidt muligt med indsættelse af kvalitativt nye våben og naturligvis igen nye svar herpå fra den vestlige side, altså en skærpet kaprustning.

For det andet: resultatet bliver da naturligvis, at den hidtidige afspænding i Europa undergraves og i bedste fald en delvis tilbagevenden til den kolde krig med diverse kriser i krisecentre.

For det tredje bliver det et resultat, at aftaler om rustningsbegrænsninger og -kontrol vil blive nærmest umulige. Som Warnke, der burde vide det som tidligere chefforhandler for SALT, siger den 23. november 1979 til Information:

»Når man først har udstationeret dem« – altså krydsermissilerne – »er det praktisk talt umuligt at kontrollere, hvor mange der er.«

Og endelig som en fjerde hovedvirkning: traktaten om ikke-spredning af atomvåben vil blive komplet undergravet. Denne traktat indeholder en artikel 6, hvorefter atommagterne forpligter sig til begrænsning af deres atomarsenaler. Det var en modydelse, som blev forlangt af en række af de lande, der

skulle afstå fra at opbygge deres egne kernevåben, og nu er disse lande faktisk ved at blive utålmodige. I Politiken for den 2. november gjorde ambassadør Boel meget forsigtigt – han er heller ikke general – opmærksom på denne utålmodighed. Han oplyste, at de nordiske lande har tilsendt FN et memorandum, hvori de siger, at SALT II må ratificeres og »forhandlingerne videreføres med sigte på at nå frem til væsentlige reduktioner på det nukleare område«. Den sætning berører ganske vist umiddelbart SALT, men man må jo nok spørge sig, hvordan den NATO-plan, som drøftes her, kan være forenelig med det sigte at nå frem til væsentlige reduktioner på det nukleare område.

Det, vi bør gøre, er derfor at sætte alt ind på at forhindre NATO-planens gennemførelse og på omgående at få forhandlinger i gang med den østlige part om gensidige reduktioner af atomvåbnene i Europa. Det er slemt nok, hvis de skal forøges, men de er sandelig farlige nok i deres nuværende omfang. Derfor gælder det netop ikke om at forøge dem, men om at få bremsset deres vækst og derefter at få dem reduceret, i Øst som i Vest. Og den nuværende situation er oven i købet gunstig for sådanne forhandlinger, netop fordi det er en situation med nogenlunde ligevægt på atomvåbnenes område i Europa.

Derfor bør regeringen sige nej i Bruxelles og ikke alene sige nej, men gøre sig alle anstrengelser for, at NATO siger nej til den såkaldte modernisering og ja til omgående optagelse af forhandlinger.

Socialdemokratiet er altså indtil nu endt i et tordnende »måske«, og i betragtning af, at man har manøvreret for at ende i et beklagende, men kategorisk »ja«, er dette måske et fremskridt. Men jeg spørger mig selv: kan man stole på den regering? Kan man stole på det oplæg, der er lagt op her? Det er højest ejendommeligt, at man ikke vil vedtage en dagsorden som f.eks. den, der er foreslået af det radikale venstre. Det giver mig en fornemmelse af, at dette er noget, vi nu får lov til at snakke om, og så den 12.-14. december føres der forhandlinger, og så vil den danske udenrigsminister vende hjem og fortælle sin folketingsgruppe – og det synes jeg man bør tænke på i den socialdemokratiske folketingsgruppe – at det desværre ikke kunne lade sig gøre, Danmark lod sig overbevise af